



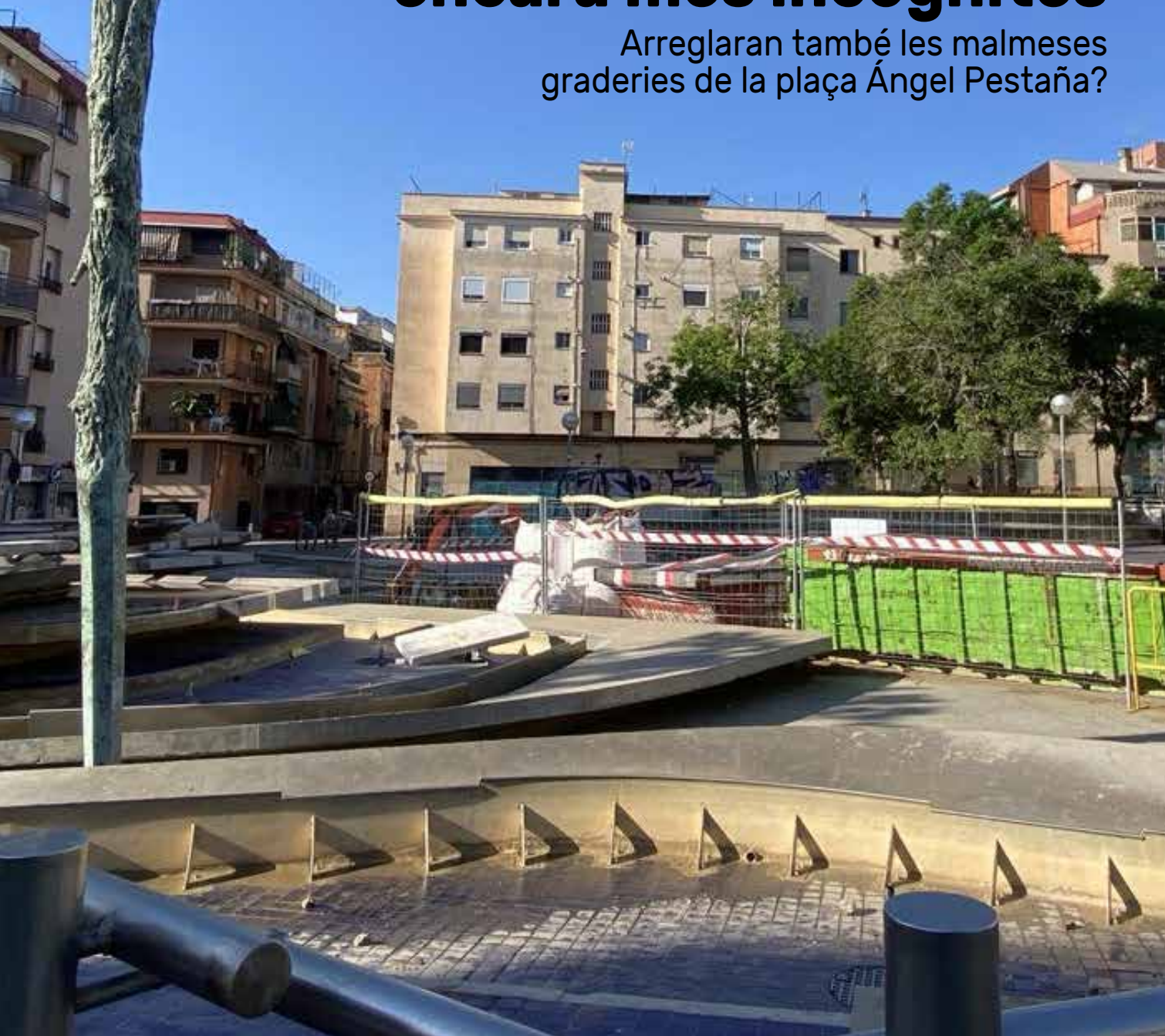
# A LES BARRIADES!

REVISTA TRIMESTRAL DE LA PROSPERITAT

NÚMERO 67 • TARDOR 2026

## **OBRES AL BARRI!** **Molts retards i** **encara més incògnites**

Arreglaran també les malmeses  
graderies de la plaça Àngel Pestaña?



**L**a portada d'aquest número de la tardor de 2026 l'hem volgut dedicar a la Pestaña perquè hi han passat –i hi estan passant– coses importants, tal com recullen alguns dels articles que trobareu a l'interior d'aquesta humil publicació. D'una banda, per fi al juliol la font va tornar a rajar aigua, cosa que no feia des de la sequera de fa dos anys. Va ser un goig tornar a veure infants gaudir de l'aigua fresca, sobretot amb la calorada que ha fet aquest any. En segon lloc, la plaça està en obres; això sempre és bo, però des del consell de redacció ens preguntem si arreglaran les graderies, si posaran ombra i com es poden gastar tants diners en arreglar parterres. I, en tercer lloc, la plaça i el Casal de Barri han sigut aquest agost escenari d'una nova gesta veïnal. Davant el greu episodi de calor i donat que molta gent no té diners per anar de vacances, el Casal ha obert aquest agost com a refugi climàtic i amb tot un programa d'activitats, tot gestionat per i amb voluntàries. Així que també ens preguntem (pregunta retòrica) si l'Ajuntament no hauria de finançar aquesta mena d'activitats.

## ESCOLTEU 'A LES BARRIADES!'

Aquí podreu escoltar el pòdcast de la revista, amb articles del número anterior, el 66:



## LA TIRA D'EN SERJ



### CONSELL DE REDACCIÓ:

Juan García, Zeju, Tófol,  
Jesús Abad, Ru, Encarna  
Laguna, Sol Arenas i la gent  
del Casal de Barri

### IL·LUSTRACIONS:

Zeju, Enna, Arnau,  
Ricardo Jurado i Serj

### REVISIÓ LINGÜÍSTICA:

Tòfol

### DISSENY I MAQUETACIÓ:

Ru

### CONTACTE:

[dinamitzacio@casalprospe.org](mailto:dinamitzacio@casalprospe.org)



# Obres, obres, obres!

**Q**ueda poc més de mig any per a les eleccions municipals i ja s'ha posat en marxa el compte enrere d'un mandat que passarà a la història com el de la inexistència d'un PAM (Pla d'Actuació Municipal), el full de ruta dels compromisos de l'Ajuntament -i districtes- amb la ciutat. No era la panacea, però ajudava a fer seguiment del grau de compliment de les inversions als barris.

El govern de Collboni ha optat pels calaixos de sastre, que són el Pla de Barris i el Pla Endreça, per difuminar actuacions de tota mena i, de pas, despitatar al personal. Una opció que allunya la ciutadania de la participació.

El que no canvia, governi qui governi, són les obres que s'acumulen quan s'acaba el cicle polític. Algunes ja estan en marxa i d'altres haurien d'haver començat fa mesos (o anys, com la reforma integral del carrer de Flor de Neu).

Fem un repàs a algunes de les actuacions que estem seguint des de l'associació veïnal, sobre les quals tenim més preguntes que respostes per part del districte.

- **Ideal Plástica Flor.** La gran obra que viurem al barri -durarà almenys dos anys- s'havia d'haver iniciat el mes de juny i ja va amb retard (vam saber per la premsa que el contracte d'obra es va adjudicar el juliol). Els cartells avisant de la prohibició d'aparcament ens fan pensar que ha de començar aviat: tant de bo. On no ha perdut temps l'Ajuntament és en donar nom a la «nova» plaça, saltant-se qualsevol procés participatiu amb un barri que ha lluitat durant dècades per aquesta zona verda i equipaments públics. Mentre no els aconseguim, s'han de millorar les condicions dels existents (per exemple, els lavabos del Casal de Barri).

- **Reforma del carrer de**

**Flor de Neu.** Les obres havien d'haver començat a finals de 2024: portem dos anys de retard. L'Ajuntament es va com-

prometre a iniciar la primera fase aquest mes de setembre (es preveu que duri fins la primavera del 2027) i estem pendents de saber quan i com es concretarà la necessària comissió de seguiment amb el veïnat. Les preguntes que es van fer a l'últim consell de barri -com preveure l'existència d'un dels accessos al refugi antiaeri de la guerra civil del carrer de Florida- estan pendents de resposta. La segona fase ha de començar només acabar la primera i es preveu que duri vuit mesos més. La reforma de tot el carrer hauria d'estar acabada a finals del 2028. Veurem...

- **Pastilla de l'antic Casal de Joves.** Fa nou mesos que ens van presentar l'avantprojecte per a aquest important nou pulmó verd que guanyarà el barri. Esperant aquest projecte definitiu -i si queden recollides les esmenes veïnals-, hem preguntat a l'Ajunta-



Obres a la plaça Àngel Pestaña, arreglaran les graderies?

ment per què hem d'esperar al 2028 perquè comenci una obra que té el pressupost adjudicat i un gran consens social.

- **Plaça Àngel Pestaña.** Ni el Casal de Barri, ni l'associació veïnal, vam saber que començarien intervencions a la plaça fins que no vam veure la font tancada a punt de començar la Festa Major (una veritable alegria recuperar-la després de dos llargs anys de 'sequera'). A part de la renovació de les zones verdes i la millora dels espais infantils, hem preguntat si s'aprofitarà per arreglar les graderies, molt malmeses. De la zona d'ombra que es va anunciar que s'instal·laria el juliol a la teulada del Casal, no en sabem res. Potser s'ho han repensat quan vam avisar del perill de les goteres. Al barri no s'acaba d'entendre per què no s'instal·la l'ombra al mig de la plaça, que és on més falta fa.

- **El misteri de la Zona Verda.** Ningú no sap què se n'està fent ni per què s'ha tornat a aixecar tota la zona de les fonts després d'haver-se acabat una intervenció que va durar mesos i va suposar una forta inversió. El barri en va ple. Ho vam preguntar formalment al consell de barri del 8 de juny i ens van dir que «ho mirarien». Ho hem tornat a preguntar, sense resposta. No és seriós. Com tampoc ho és que el Casal de Joves, nou de trinca, s'inundés quan van venir les primeres pluges fortes.

El districte va omplir el barri de cartells amb la campanya «A la Prosperitat, anem per feina», assenyalant en un mapa totes les actuacions en marxa. A nosaltres ja ens sembla bé que s'inverteixi en els barris, però demanaríem una mica menys de propaganda i una mica més de transparència.

Associació Veïnal de Prosperitat-Nou Barris  
avprospe@prosperitat.org

# Quan el Casal obre, el barri respon

**L'**agost, el barri no s'atura. Moltes activitats fan vacances, sí, però la gent continua aquí, buscant on trobar-se, on passar una estona o simplement on estar. Per això, per segon any consecutiu, el Casal de Barri de la Prospe ha tornat a obrir les portes durant el mes d'agost.

La idea era senzilla: disposar d'un espai de trobada en les setmanes de més calor i, al mateix temps, reforçar el paper del Casal com a refugi climàtic. Però el que ha passat aquest estiu va més enllà d'una programació d'activitats. Ha estat una experiència que ens ha permès comprovar que un equipament és comunitari de debò quan el barri se'l fa seu i també ajuda a mantenir-lo viu.



El ping-pong va ser una de les activitats més exitoses de l'agost al Casal.

## UN CASAL QUE EL BARRI MANTÉ VIU

Una quinzena de persones voluntàries han fet possible una bona part de l'obertura i de les activitats. No tothom hi ha posat el mateix ni de la mateixa manera. Algunes persones simplement han estat presents durant les hores d'obertura, mentre que d'altres han preparat activitats, han dinamitzat propostes o han ajudat en les tasques necessàries perquè tot funcionés.

Pot semblar poca cosa, però mantenir obert un equipament durant l'agost requereix presència i implicació. Aquí, les veïnes no han estat només usuàries: s'hi han implicat i han assumit una part de la responsabilitat. Sense aquesta participació, l'experiència hauria estat molt diferent.

També ha estat fonamental la col·laboració de la cooperativa RUDAS, adaptant els seus horaris per mantenir el bar obert. I el suport de la Gestora del Casal i la PECA, assumint la neteja i ajudant en la compra de material necessari per a les activitats.

Aquesta suma de complicitats és, probablement, una de les coses més interessants que ens deixa l'experiència. No es tracta

només que el Casal obri una porta, sinó que diferents persones i col·lectius hi aportin temps, feina i recursos perquè aquesta porta pugui continuar oberta.

Al capdavant, tot plegat respon a una necessitat molt simple: tenir on anar. A l'agost, quan moltes activitats s'aturen i una part del barri abaixa la persiana, poder entrar al Casal, trobar una cara coneguda, fer una partida, prendre alguna cosa o simplement parlar sense pressa, té un valor important. I poder fer-ho en un espai fresc, durant els dies de més calor, no és poca cosa.

## MÉS QUE UN LLOC ON REFUGIAR-SE DE LA CALOR

Cada cop són més necessaris els espais climatitzats on poder protegir-se de les temperatures elevades. Però l'experiència d'aquest agost apunta que un refugi climàtic pot ser molt més que un lloc on escapar de la calor.

Pot ser, també, un espai per relacionar-se, trobar-se amb altres persones i sentir-se part del barri. I això només passa quan hi ha gent disposada a fer-lo funcionar: les voluntàries que hi dediquen hores, el bar que manté l'activitat, les entitats que hi donen suport i, també, les persones que simplement hi entren i en fan ús.

L'assistència d'aquest 2026 ha estat nombrosa. Però la xifra, per si sola, no és el més important. Darrere hi ha persones que han vingut a jugar, a conversar, a llegir, a prendre alguna cosa o simplement a retrobar-se. Persones que durant unes hores han tingut un lloc proper on estar, sense necessitat de participar en cap activitat concreta ni de donar cap explicació.

També s'hi va habilitar un racó amb jocs per als més petits. Aquesta part, però, s'ha aprofitat poc, i és un dels aspectes que es podrien repensar en futures edicions per aconseguir que l'espai sigui més atractiu i útil per a les famílies.

## I ARA, QUÈ?

L'experiència ha funcionat, però també ha posat sobre la taula alguns reptes. Si volem que aquesta iniciativa es pugui repetir i consolidar, caldrà trobar una manera de combinar el voluntariat amb una mica de suport tècnic i recursos propis.

El voluntariat és imprescindible, però no hauria de significar que tot el pes de l'obertura i de l'organització recaigui sobre unes poques persones. Disposar d'un mínim de recursos, suport i planificació permetria repartir millor les tasques, facilitar la participació i donar continuïtat a una iniciativa que ha demostrat que té sentit.

Perquè aquest estiu ens ha fet veure una cosa molt de la Prospe: el barri sap organitzar-se i cuidar el que és seu. Quan hi ha una necessitat, apareixen persones disposades a donar un cop de mà. Quan hi ha un espai, hi ha gent que el converteix en un lloc de trobada.

Un Casal comunitari no és només un edifici que obre una porta. És una comunitat que decideix tenir-la oberta.

Voluntàries de l'agost al Casal

# El odio como arma electoral

Ricardo Jurado

**L**as palabras tienen consecuencias y los discursos de odio, cuando se normalizan, pueden llevar a actos de violencia.

Cuando se le preguntó a Bertrand Russell como comenzó el fascismo contestó: *Primero fascinan a los tontos. Luego amordazan a los inteligentes, y en esas estamos en nuestro país, donde la derecha está utilizando la xenofobia y la descalificación de otros colectivos como herramienta electoral para ganar votos frente a otras formaciones políticas. Ante el auge de formaciones y elementos fascistas, la estrategia de la derecha se ha centrado en vincular a las personas migrantes con la criminalidad, exacerbando así un discurso de odio que pone en peligro la cohesión social en nuestro país. Este uso miserable del miedo y la desinformación para arañar votos no sólo es irresponsable, también tiene consecuencias devastadoras para las comunidades afectadas y la convivencia ciudadana en nuestros barrios.*

En Prosperitat ya tuvimos una experiencia de las consecuencias de estos mensajes de odio y miedo cuando el colectivo musulmán abrió una mezquita en la calle Japón. Aparecieron grupos fascistas sembrando el miedo y la discordia entre vecinos. El barrio unido supo responder con gallardía y templanza a ese intento de manipulación y quienes vinieron a por lana salieron trasquilados. Dimos ejemplo y bueno es recordarlo porque volverán a intentarlo.

Quienes se sirven de estos mensajes de odio, ya sean políticos, periodistas o figuras públicas, no están interesados en la justicia ni en el bienestar del país que tanto dicen amar, por más que se envuelvan en una bandera que desprestigian con su actitud. Lo que realmente les importa es crear el conflicto, polarizar a la sociedad para obtener un beneficio personal o político.

La situación es preocupante, cuando consideramos el impacto que estas narrativas tienen en nuestra convivencia.

Al alimentar la desconfianza y el odio hacia ciertos grupos, se está sembrando una semilla peligrosa que podría tener consecuencias muy graves a largo plazo. **Desprestigiar, deshumanizar o criminalizar a colectivos vulnerables, basándose en prejuicios y mentiras, no sólo es injusto, también pone en peligro la cohesión social.** Es un ataque directo a los principios de justicia e igualdad que deberían regir en nuestra sociedad, que se dice democrática, pero tolera, cuando no ampara, estas actuaciones de elementos claramente fascistas.

**Es urgente la necesidad de una reflexión colectiva.** En lugar de dejarnos arrastrar por esta ola de odio y manipulación que se extiende como una epidemia, deberíamos preguntarnos que tipo de país

**LOS RESPONSABLES DE LA DESINFORMACIÓN Y LOS MENSAJES DE ODIO DEBEN SER LLAMADOS A RENDIR CUENTAS**



queremos ser. ¿Uno, donde la igualdad, la verdad y la justicia sean principios innegociables o, uno, donde se pueda agredir cobarde e impunemente a personas o colectivos por su lugar de origen, orientación sexual o creencia política? **Las y los responsables de la desinformación y los mensajes de odio deben ser llamados a rendir cuentas y las víctimas de esas cobardes actuaciones deben ser respetadas y recordadas por lo que son: seres humanos, no herramientas para agendas políticas.** Si realmente nos importa el país, si de verdad nos importa la justicia, debemos rechazar la manipulación y el oportunismo y trabajar juntos para construir una sociedad más justa, igualitaria y compasiva. Las y los responsables de los mensajes de odio deben ser desenmascarados y las voces que claman por la verdad y la justicia deben ser amplificadas. Solo así podremos honrar la memoria de todas las víctimas de la violencia.

**Frente al fascismo, Unidad de Clase.**

**Front el fascisme, Fem Barri.**

Juan García

# Avions que paguem entre totes

**V**olar amb avió és més barat que mai. De Barcelona a Milà, un bitllet d'avió pot costar 20 euros i un de tren 215 euros. És més barat anar en avió de València a París que en tren de Castelló a Alacant. El 92% de les rutes transfrontereres que surten des de l'Estat espanyol són més cares en tren que en avió i 10 de les 20 rutes en avió més concorregudes d'Europa es podrien fer en tren en el mateix temps. Això és possible perquè el sector de l'aviació està molt beneficiat per les institucions, és a dir, ho paguem entre totes, amb diners públics.

L'expansió del negoci de l'aviació comercial va començar després de la Segona Guerra Mundial, fent sorgir el fenomen turístic global. La producció britànica d'aeronaus a Anglaterra va passar de 893, entre 1935 i 1939, a 26.461 només l'any 1944. L'espai aeri es va liberalitzar des de la Conferència sobre Aviació Civil Internacional de Chicago de 1944, amb la creació de l'Associació Internacional de Transport Aeri (IATA), el 1944, i l'Organització de l'Aviació Civil Internacional (OACI), el 1947. La liberalització del sector als EUA, decretada l'any 1978, es va contagiar a la resta del món; a Europa va començar el 1992, amb el Tractat de Maastricht, i, a l'Estat espanyol, es va liberalitzar els anys noranta. Viatjar es va convertir en un element d'ascens social per a la classe treballadora. L'obsessió per viatjar a l'estranger va ser promoguda per un sector que volia expandir el seu negoci, tota una maquinària feta per a què la gent consumís productes turístics. Fins i tot, quan signaves una hipoteca, alguns bancs t'oferien un viatge. Avui dia, les vacances a l'estranger serveixen com a capital simbòlic immediat que es pot publicar a les xarxes socials. Hem passat de 9 milions de passatgers, el 1945, a 9.800, el 2025.

## DINERS PÚBLICS

Els aeroports de l'Estat espanyol són els que menys paguen de tota Europa. Al Prat, les companyies paguen 11,02 euros per passatger, mentre que, a d'al-



El pastís de l'aviació està finançat amb diners públics. Maria Llinares Espí i Joanna Chichelnitzky

tres aeroports europeus, és el doble. Les exempcions fiscals que tenen les companyies van fer que l'any 2022 l'Estat espanyol deixés d'ingressar 4.610 milions d'euros. Un dels principals motius d'això és que, des del Conveni de Chicago de 1944, el combustible per als avions està exempt d'impostos, essent la principal despesa d'un vol. El cost mig d'un vol d'anada i tornada de Barcelona a París són 74 euros per passatger; si les companyies paguessin impostos com fem totes quan omplim el dipòsit del cotxe, aquest cost pujaria fins a 92 euros per persona.

## EL COMBUSTIBLE PER ALS AVIONS ESTÀ EXEMPT D'IMPOSTOS, ESSENT LA PRINCIPAL DESPESA D'UN VOL

Això no és tot, a l'Estat espanyol els vols comercials paguen un IVA reduït del 10% i els vols internacionals no paguen IVA. D'altra banda, hi ha molts vols que no paguen l'impost sobre els gasos contaminants, com els vols interiors que uneixen regions ultraperifèriques —com entre la península i les Illes Canàries— i els vols intercontinentals, malgrat que són els que més contaminen. Des de fa temps, algunes administracions estan intentant reduir aquestes exempcions fiscals, però no poden fer-ho per la forta pressió del lobby aeronàutic, presidit per la OACI i la IATA.

L'Estat espanyol és el primer d'Europa en nombre de vols i el quart del món. El sector de l'aviació representa el 10,8% del PIB espanyol i el del turisme, íntimament lligat, és el 13%. Arran de la pandèmia i fins el juny de 2021, els diferents estats van subvencionar les aerolínies amb crèdits i préstecs governamentals per valor de 41.862 milions d'euros, 2.254 milions dels quals els va posar l'Estat espanyol.

D'altra banda, les administracions locals signen contractes amb les companyies, per exemple, el 2024 la Societat Regional Càntabra de Promoció Turística va pagar 20 milions d'euros a Ryanair en concepte de «serveis de publicitat, promoció i màrque-

Acció de protesta contra la línia ferroviària R-Aeroport. Víctor Serri



ting dirigit a mercats internacionals». Un exemple a Catalunya és que l'empresa pública de la Generalitat, Aeroports de Catalunya, paga cada any 750 mil euros a Air Nostrum per «promoció econòmica, turística i empresarial de les comarques lleidatanes». Els contractes d'aquesta mena a l'Estat espanyol, des de 2020 fins avui, superen els 100 milions d'euros. Ryanair va rebre 62 milions de la Generalitat i la Diputació entre 2004 i 2016 per reforçar les seves operacions a l'aeroport de Girona, però la companyia va acabar traslladant bona part de la seva activitat catalana al Prat. Tot això és finançament públic encobert.

### MÉS DINERS PÚBLICS

Després hi ha la infraestructura necessària perquè un aeroport funcioni, que també es paga amb diners públics. El 2025, els aeroports dels Països Catalans es van gastar 178 milions d'euros en manteniment o millora de les instal·lacions, i ara cal sumar la despesa de les ampliacions previstes, com els 3.200 milions previstos per ampliar l'aeroport de Barcelona.

Els transports públics per arribar als aeroports també els paguem entre totes. Per exemple, la nova línia ferroviària R-Aeroport, que està construint la Generalitat entre l'aeroport i el centre de Barcelona, costarà 400 milions d'euros, tot i que a l'aeroport ja s'hi pot arribar en metro, tren, Aerobús i bus de línia, i tot i que, com totes sabem, les millores ferroviàries són molt més necessàries en altres punts de la mal-mesa xarxa.

També cal comptar amb la seguretat pública desplegada als aeroports, com, per exemple, els 204 Mossos d'Esquadra que treballen a l'aeroport del Prat i que ens costen més de 8 milions d'euros anuals.

I per acabar, caldria comptar amb les contrapartides que pateixen les persones que viuen a prop dels aeroports. Per exemple, un estudi fet a Amsterdam el 2018 assenyala que els bitllets haurien de pujar 1,93 euros si es contemplessin les despeses dels impactes adversos a l'entorn dels aeroports: estrès, reducció de la qualitat del son, contaminació per micropartícules, etc.

Per tot això, es considera que, per exemple, un vol entre Amsterdam i Tolosa, que actualment pot costar 80 euros, si s'anul·lessin totes aquestes exempcions fiscals, costaria 209 euros. I, en canvi, els bitllets de tren baixarien molt de preu si li traguessin l'IVA i es reduïssin els cànon que les operadores paguen per fer servir les vies, que representen gairebé el 50% del bitllet.

### AVIONS PER A RICS

Els avions són el mitjà de transport més intensiu en emissions de gasos contaminants. Però la majoria de la població no els fa servir. El 2024, només el 23% de la població de l'Estat espanyol va viatjar en avió, almenys un cop l'any. El 2023, un 46% de la població



Mural durant la manifestació contra l'ampliació de l'aeroport. Amanda Verdugo

catalana no havia viatjat mai en els darrers dos anys i un 5% havia fet més de deu viatges en avió cada any, és a dir, que el 5% de la població acapara gairebé la tercera part dels viatges en avió que es fan cada any a Catalunya.

A escala planetària, només entre el 2% i el 4% de la població vola cada any i 8 de cada 10 humans no han volat mai a la vida. Així doncs, les persones amb

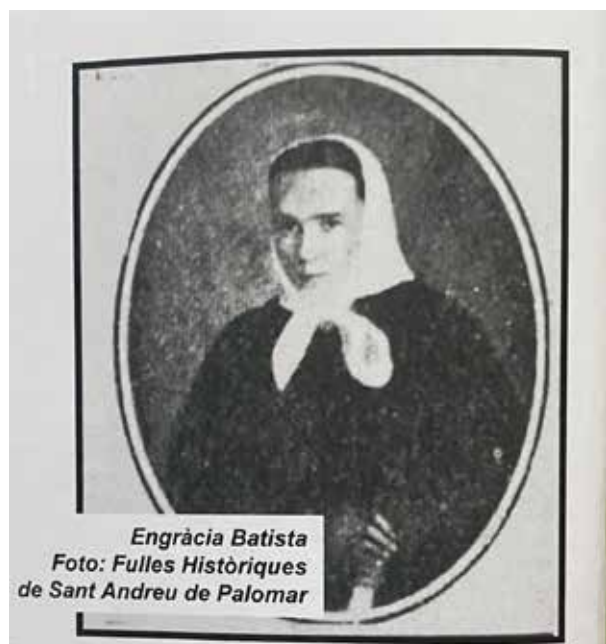
baixos ingressos ajuden a pagar els viatges dels rics i en pateixen les conseqüències. L'avió és el mitjà hegemònic del turisme, el 80,3% dels 26,1

milions de turistes que van venir a Barcelona l'any passat ho van fer en avió. Això fa pujar els lloguers, 220 euros d'ara fins al 2031 calculen els experts, mentre que el 70% de les treballadores del sector turístic preferien treballar en un altre sector perquè les feines del turisme estan molt mal pagades.

Ru

Aquest article és el resum d'un reportatge publicat a la Directa. Si en voleu saber més, podeu llegir el reportatge complet a la Directa número 603, de setembre de 2026, o a [www.directa.cat](http://www.directa.cat).

# Santa Engràcia, per què?



Parròquia de  
Santa Engràcia



Retrat  
d'Engràcia  
Batista Planas



Rètol de la  
parròquia de  
Santa Engràcia



Placa del  
carrer de  
Santa Engràcia

**P**arlàvem, en el darrer número, de Lola Anglada, l'única dona del nomenclàtor del barri. Però, filant prim, en podríem afegir una altra.

La presència d'Engràcia, precedit per santa, en una plaça, un carrer i una església pot fer pensar que al barri hi ha hagut una gran devoció per santa Engràcia. Resulta que els lligams de la santa amb el territori són inexistents. La seva presència es deu a una persona física: Engràcia Batista Planas (1841-1891), propietària nascuda a sant Andreu, que fou la que donà els terrenys per construir l'església en la naixent, llavors, barriada de Les Roquetes.

Engràcia Batista Planas, filla de Pau Batista i Duran i d'Engràcia Planas Ramoneda, era la petita de 6 germans, 5 noies i un noi. Quan tenia 3 anys, és morí el pare. Poc es podia imaginar que, dels 6 fills, cap tindria descendència. De forma prematura anaren morint i és l'Engràcia la darrera hereva del seu pare. Engràcia es casà amb el seu cunyat, Josep Boguñà, viudo de la germana Coloma.

A la mort de la seva mare, a l'herència del pare, si afegeix la important de la seva mare. Engràcia mort amb 50 anys i és Josep Boguñà qui té l'usdefruit de tot el patrimoni. Al testament Engràcia Batista deixa tres quartes parts del seu bens a l'església i la quarta al seu marit, però, per la renúncia d'aquest, la totalitat beneficia a l'església.

En el seu testament deixa molt clar que, amb el seu llegat, s'havia de construir una església dins del territori de la parròquia de Sant Andreu de Palomar i, entre altres coses, edificar un col·legi de primària i beques per a seminaristes fills de sant Andreu. Els administradors de l'herència van comprar, el 1922, a Francesc de A. Planas i Molins, unes extenses vinyes, 232.296 pams quadrats, al paratge que era conegut com a Vinya de la Torre.

Del projecte constructiu, se n'encarregà l'arquitecte Enric Sagnier i Vilavecchia (1858-1931). La cerimònia de la primera pedra, amb les obres avançades, fou el 6 de gener de 1924. La inauguració es va fer el 15 de juliol de 1928. Falten dos anys pel centenari!

El nom de santa Engràcia no aporta res a la memòria històrica i es troba a faltar una placa, almenys, amb el nom d'Engràcia Batista Planas.

Fins el 1942, els franquistes no s'adonaren que el nom de carrer de Rússia tenia connotacions amb el moviment obrer i revolucionari i el van canviar per l'actual de carrer de santa Engràcia. Més ràpids haurien sigut si s'hagués mantingut el de carrer de L'Anarquia que portà durant un temps.

Arnau de Vilanova i Alberto Almúnia

Documentació bàsica consultada:

- Benito Lupiañez, Carles i Zaiz Gómez, Jerónimo. 75 anys fent comunitat. *Santa Engràcia 1929-2003*
- Sánchez, Jordi. **El centenari de l'herència d'Engràcia Batista**. Revista *L'Arxiu*, número 72, juliol 2017. Pàgines 39-40

# Firmiana

Nom científic: *Firmiana simplex*

Nom català: **Firmiana, Estercúlia, Para-sol de la Xina**

Nom castellà: **Firmiana**

Aquest arbre té el seu origen als països càlids de l'est asiàtic i va ser els anys 70 del segle passat quan es va començar a plantar als carrers de Barcelona.

Sembla haver perdut protagonisme, possiblement per la fragilitat de la seva fusta i per viure comparativament menys anys que altres espècies.

És un dels arbres que nous coneixements botànics van fer que si li canviés el nom científic i va passar de ser anomenada *Sterculia platanifolia* a *Firmiana simplex*. Implementar un nom nou és un procés llarg; encara avui coexisteixen els dos i estercúlia funciona com a sinònim.

Agrada per les seves fulles enormes, d'aquí el nom de para-sol de la Xina, perquè creix ràpid, pel seu aspecte exòtic-tropical, per adaptar-se molt bé al nostre clima i per tenir una floració interessant. Floreix en ramells oberts de flors menudes i sense pètals que ràpidament evolucionen en fruits de forma sorprenent, bosses inflades com fanalets de festa major, tendres i verdosos al començament, per enfosquir-se i endurir-se més tard. En obrir-se, exhibeixen un rosari de llavors de la mida d'un pèsol que s'aguanten a l'arbre fins ben entrada la tardor.

Per satisfacció dels que escombraren el carrer i els manen escombrar, absurdament, qualsevol fulla acabada de caure, en pocs dies queda despulpat, mostrant un tronc i unes branques de color verd amolla.

Els tenim tots localitzats a la part central de la via Favència, costat Llobregat, per sota del carrer Pablo Iglesias.

Joan, Mercè i Alberto



Alberto



Prospe! Has vist que estan fent obres a la plaça Àngel Pestaña?



Si, Pestaña! Ho he vist! I espero que no facin un nyap, que un milió d'euros són molts diners!

# Una entrevista no apta para cabezas huecas

Muchos ya lo conocemos, pero siempre habrá quien no tenga ni idea de quién es Mateólíka, un personaje repleto de ironía crítica, rumbapunk y verdades muy directas. Para entender la filosofía de este cantautor nacido en la periferia de Barcelona, no hay nada mejor que preguntarle en base a los títulos de sus discos y giras; son toda una declaración de intenciones, un reflejo de su actitud irreverente y su compromiso con la gente a pie de calle. ¡Ah! Recordad que esta entrevista también se podrá leer en la web de noubarris.info.

**Empecemos por tu experiencia como colaborador de *A las barriades!*... ¿Qué recuerdas? ¿Te arrepientes? Explica tu vinculación con los barrios...**

Pues no me arrepiento. Estuvo genial escribir en la revista creada desde el barrio y para el barrio. No estuve mucho tiempo, pero escribí artículos sobre música. Compartí momentos con gente vinculada al Casal de Barri y con gente que no, pero que era vecina del barrio. Y cada una hacía su sección, su artículo temático sobre lo que quisiera. Después hacíamos unas asambleas para valorar los artículos, y si alguien quería aportar alguna cosa o le parecía que algo no encajaba, pues se decía en la reunión. Era un grupo bastante ecléctico y variopinto, había gente de diferentes edades. ¡Fue una época bonita en *A las barriades!*

¿Y mi vinculación con los barrios? Bueno, pues yo nací en el barrio de Verdum. Toda la vida me he movido entre Verdum, la Trinitat Nova, Prosperitat, Roquetes, La Guineueta, Porta... Nou Barris es el territorio donde más he tocado y donde más he estado presente. Es un lugar donde me siento totalmente a gusto y en paz. Jajaja También he estado vinculado a la programación del Casal de Barri de La Prospe. Formé parte del colectivo Nou Barris Nights del Ateneu de Nou Barris, para organizar unas fiestas temáticas en la zona del bar. He dinamizado algunas actividades en el Casal de Joves de Roquetes... Bueno, y he conocido diferentes generaciones que han formado parte del tejido asociativo y de las asociaciones de vecinos. Así que, ...¡vinculado "a full"!!

**¿Eres un Soñador? ¿Cuándo quisiste ser músico? ¿Qué sueño querrías alcanzar?**

Yo creo que, de jovencito, muchísimo, quería hacer muchas cosas en la vida, pero sin alcanzar un sueño en concreto.

Empecé en la música a través de un teclado que tenían mis primas, y como se me daba un poco bien, mi madre, alentada por mi tío, me compró en unas Navidades un teclado más grande. Todavía lo tengo, recuerdo que me sacaba las melodías de oído, de los

dibujos animados, del rollo maquinero, de Camela, jajaja lo que se escuchaba en la época... Y después salté a la guitarra cuando, en un final de curso del Instituto Galileo Galilei, que ahora es el IES Molí, vi a unos 8 o 10 alumnos guitarristas allí plantados tocando el punteo de "Stand by me". Aquello me hizo un clic, me llegó mucho, no sé por qué, me gustó el sonido. Entonces, aquel año me regalaron una guitarra muy mala, horrible, pero con la que empecé a tocar. Me apunté al Casal de Joves de Prospe cuando estaba en Joaquín Valls, 82, en la cuarta, iba con Juan José Barrera, alias Patato, él me enseñó los primeros acordes. Después, ya en el instituto, conocí a mis amigos Héctor y Xavi, y montamos una banda muy ecléctica; tocábamos Eskorbuto, Barricada, Celtas cortos, Héroe del silencio, Duncan Dhu y El ejército del Ebro... Así que, jajajaja, teníamos un poco de todo, algo que me ha acompañado toda la vida, porque siempre he hecho música variada. Y así empezó todo.

**¿Hay demasiados señores Guindilla en tu vida, en tu entorno, en el mundo?**

El señor Guindilla es el título que le pusimos al segundo disco del grupo Stoy ke Trino, fue un pequeño guiño al bajista, Jaume Fité, porque se enfadaba mucho cuando las cosas no salían bien, y entonces le decíamos *eres un guindilla, eres un guindilla!*. Y, si hacemos la comparativa con gente que está todo el día refunfuñando y que solo quiere joder la vida

de los demás, pues sí, hay demasiados señores guindilla. O a lo mejor, más bien, es que se hacen notar más. Porque tú puedes tener un grupo de

**SIEMPRE HABRÁ GENTE HACIENDO MÚSICA, HABRÁ COSAS QUE SERÁN FANTÁSTICAS Y OTRAS QUE SERÁN UNA MIERDA**

20 personas que pueden fluir de puta madre, menos una que está todo el día cabreada con el mundo, y entonces se le escucha más. Las 19 personas están muy tranquilas, están en otras movidas y son súper positivas, pero se escucha más al guindilla. Y creo que ahora la cosa está un poco turbia, hay mucho enfrentamiento, mucha gente que quiere dominar el mundo, mucho desgraciado que se hace escuchar demasiado. ¡Sobran señores guindillas, obviamente!

**¿Hay una matanza de la Rumba? ¿De algún estilo? ¿La IA matará la música?**

No hay una matanza de la rumba, ni hay una matanza de cualquier estilo que queramos poner en esta respuesta. Otra cosa es que personas a las que les gusta mucho un estilo estén todo el día cagándose en otro. Pero creo que siempre habrá gente haciendo música, habrá cosas que serán fantásticas y otras que serán una mierda...

¿La IA se va a cargar la música? Yo creo que siempre va a haber un local con chavales, con sus cuatro instrumentos, intentando hacer música. Siempre habrá gente intentando crear música, porque es amplia y casi interminable. Lo que también creo es que veremos una época con entrenadores de IA -como los Pokémons- y dirán: *Soy entrenador de IA, tengo una IA increíble que he entrenado durante 2 años, le he puesto un montón de información, eso es mucho curro. Tenéis que valorar que he buscado las canciones que he introducido. Le he puesto también algunas letras, algunas las he creado yo, otras no, otras las ha hecho otra IA, o son letras de otros artistas. Y por fin he creado un disco que se llama 'Hey Back Tunen', con mi IA.* Y eso lo vamos a ver, estoy seguro: entrenadores de IA sacando discos y la gente, dando legitimidad. Eso se convertirá en un trabajo y será algo admirable, como los tiktokers, instagramers, influencers... todos defienden el valor del tiempo que los lleva editar los videos, hablar de tal cosa, hablar de tal otra, etc... y creo que esto va a ser así. ¿Me gusta a mí? No. Me parece una aberración y algo asqueroso, pero creo que habrá un grupo de gente, una masa social, que sí, que comprará esas mierdas.

#### 8 Canciones que no te gustan ni a ti... Influencias y envidias... y, ¿Qué música te gusta?

Bueno, a mí hay tres bandas que jamás he podido con ellas. Me parece increíble que hayan triunfado. Lo puedo entender en cuanto al público que tienen, pero me parece una cosa horrorosa. Y esos tres grupos son "El Canto del Loco", "Pereza", y un poquito, igual no con tanto odio, los "U2". Escucho algún tema de ellos, pero es que los otros dos grupos me parecen horripilantes, jamás he podido tragarlos.

No tengo envidia de nada, ni de nadie, ni de ningún artista, ni de ningún grupo.

Sí que considero que, a veces, el mundo de la música es un poco injusto porque hay proyectos que suben muy arriba y no entiendo muy bien por qué, siendo exactamente iguales que otros muchos. Y de repente dices *¿Que ha pasado?* Es el caso de "Arde Bogotá", por ejemplo, estos chavales que lo hacen bien y que suenan guay, y que tienen canciones que pueden estar bien, pero no entiendo el súper mega éxito, una banda que no aporta tampoco nada muy

original, más allá de lo que han hecho otros. Pero bueno, también es una cuestión generacional. Imagino que hay gente joven que necesita su grupo de rock de referencia y que no sea un grupo de los 80 ¿No?

Sobre esto, recuerdo un día -en La Prospe- que fui a la Asosi, cuando tenía la segunda ubicación, y estaba el Amador en la barra. Le digo *Amador, pon Platero y tú*, y me dice *¿Platero y tú...? ¿tienes que escuchar Leño, joder, Leño!* Y, claro, yo escuchaba Leño y no me molaba tanto. A mí me gustaba Platero y tú porque era el grupo de mi generación, y el Amador pensaría *Joder, el niño este con Platero y tú; pero si Leño es lo original y lo que mola, ¿No?* Pues bueno, supongo que ahora mismo es lo que pasa, jejejee.



Encarna Laguna

#### POR ESO LA EXTREMA DERECHA ESTÁ CRECIENDO TANTO, PORQUE HAY UN MONTÓN DE GENTE CABEZA HUECA

**No apto para cabezas huecas. ¿Hay cabezas huecas? ¿Cuántas? ¿Dónde?**

Pues sí, por desgracia, sí que hay mucha cabeza hueca. Y es una pena, porque hay una gran masa social -igual que decíamos antes lo de los señores Guindilla- que creo que hacen demasiado ruido. Hay mucha cabeza hueca por el placer de ser cabeza hueca. Gente que le da una patada al idioma de una manera increíble, que no le importa escribir con 400 faltas de ortografía, que no se plantea una mierda más allá de lo que le pueda decir un video de TikTok o un Twitter. Es horroroso. Por eso la extrema derecha está creciendo tanto, porque hay un montón de gente cabeza hueca que le da miedo profundizar, que se queda en la superficie. Por eso hay gente que es capaz de decir que la tierra es plana, porque se asoma a la playa y dice ves, es todo plano, no veo curvatura. Hace

Continúa en la página siguiente >>>

poco salió la gran cabeza hueca de Donald Trump, tenía todo el séquito detrás, sus secuaces, y uno intervino y dijo *...como decía Albert Einstein...* y entonces, rápidamente, Trump le corta y dice *sí, vale, ya está, ya está*. Y todo el mundo se ríe, porque Albert Einstein supongo que era un completo chiflado al que no hay que darle ninguna credibilidad. Y Donald Trump es más inteligente... Pues así está el mundo, lleno de cabezas huecas a las que ya no les importa mostrarse y decir: *...pues sí, somos así. ¿Qué pasa?* Muy triste.

### **La Revolución es una bonita palabra. ¿Crees en las bonitas palabras? ¿Crees en la Revoluciones?**

Claro que creo en las bonitas palabras. De hecho, muchas veces, cuando estoy componiendo busco las palabras adecuadas para expresar un sentimiento. También puedo hacer algo más básico porque no hace falta darle tantas vueltas a las cosas, pero si quieres algo poético, que suene bonito, hermoso, pues mola buscar palabras adecuadas. Y creo que el lenguaje es la hostia. Se merece que las artistas le demos un poquito de vida y amor al lenguaje. Ya hay otros estilos mayoritarios que son mucho más básicos. Y pienso que está bien que algunas intentemos darle un poco la vuelta, si no sería un desastre todo.

Y sobre las revoluciones, pues sí, creo en ellas. Sí, la historia ha demostrado que se pueden hacer revoluciones, y no siempre armadas. Creo que el

**VENIMOS DE UN SILENCIO LARGO Y  
CREO QUE VAMOS HACIA OTRO. BUENO,  
YA LO ESTAMOS VIVIENDO**

simple hecho de cantar, de escribir, o de que exista una revista como *A les barriades!* en un barrio como La Prospe, o que haya artistas de barrio cantando las cosas que pasan, ya es un acto revolucionario. Ya sé que esto suena al típico argumento bonito... Pero creo que sí, que es necesario, porque si no sería todo tan aburrido y tan "arrastrándose por el sistema" que sería una puta mierda. Así que, sí que creo.

### **¿La Fama es un desierto, un espejismo, un espejo? ¿Qué piensas del negocio musical...?**

Yo creo que la fama puede ser un desierto cuando viene por unas circunstancias que tú no pensabas. No sé, de repente veo a un artista que se hace famoso, más que por la música, por hacer vídeos en Instagram. Pero creo que la fama, en cuanto a hacerte popular por el arte y la música, es un oasis donde se puede llegar. Y no siempre ha de estar vinculado al famoseo gigante de Rosalía o Bad Bunny... Yo cuando digo la fama, me refiero a tocar en tu ciudad, en una sala pequeñita y que venga gente a verte. Esa es la máxima fama. Que uno la pretenda para otras cosas, vale, pero no va conmigo, pierde un poco el sentido para mí.

Y el negocio musical no ha cambiado prácticamente nada. Han cambiado las reglas del juego, por el tema de las redes sociales. Ahora todo se mide por los miles o millones de reproducciones que tenga un artista. Si no tienes eso no te vas a comer una mierda,

y nadie te va a querer. En cuanto tengas esas escuchas vendrán a por ti. Lo sé porque conozco a gente que le ha pasado. Es así. Pero a un grupo de chavales que acaban de empezar y llaman a una puerta, no los van a escuchar. Siempre debes tener un montón de contactos, un montón de amigos, un montón de gente metida en diferentes sitios para que te quieran coger y ponerte a tocar aquí y allá... Pero también he visto artistas que conocían a mucha gente, que han tocado de teloneros de mil cien bandas en muchos festivales, y tampoco se han comido nada. Entonces creo que lo único que te va a salvar de todo esto es que, un día, tus canciones las escuche gente, y que tu círculo pequeño se haga un poquito más grande, y ya está. Pero el negocio musical es siempre igual: tanto tienes, tanto vales, jajaja..., tantos números estás más arriba, tanto te van a valorar. Y eso es así, eso no va a cambiar.

### **Dices en tu web *La performance, el teatro y la improvisación* siguen siendo la marca de la casa, una casa pequeña pero llena de grandes puertas y como siempre, ¡todas ellas bien abiertas! ¿Qué se ve a través de esas puertas? ¿A dónde vamos y de dónde venimos?**

Yo digo lo de las puertas abiertas porque no tengo nada que esconder, y la gente va a ver a través de ellas lo que hago en directo, y lo que cuento... ¡Y ya está! Es algo que es real, es un show un poco "performático", teatral, musical, y también con improvisación. Y no hay ningún secreto, ni hay efectos artificiales, ni cosas mágicas, ni extraordinarias... Es algo muy natural. Y eso es lo que se ve, que no está nada mal.

Y venimos, como decía la canción: *jo vinc d'un silenci*, jejeje Venimos de un silencio largo y creo que vamos hacia otro. Bueno, ya lo estamos viviendo, porque hay gente que censura a las demás según lo que dice, lo que hace y lo que piensa. Y creo que lo más inteligente sería ir a un lugar donde todo el mundo le pudiera dar una patada al teléfono, a las redes, y conectarse con el aquí y ahora, y dejarse de mierdas. Eso es algo que pienso siempre: desconectarme, aunque parezca un suicidio artístico, y decir: "se acabó". Porque es horroroso, el mundo digital no es real, al menos al cien por cien, y todo el mundo está metido, y vamos hacia una destrucción tremenda, de cerebro, de cuerpo, y de la sociedad en general. Así que yo le daría un patadón a toda esa mierda.

**¡Pues muchas gracias, Mateolika! Has dejado claro que, desde aquel impulso inicial, has evolucionado hacia algo más reflexivo. Tienes una visión realista del camino recorrido, que es mucho y muy currado, y lo más genial es ver cómo ese trabajo va calando en los chavales del barrio, que ya te ven como un referente. Será bueno o no tan bueno, jejeje, pero es así: muchos jóvenes versionan temas tuyos, o los pinchan en sus sets más cañeros.**

**¡Éxito en todo lo que tenga que venir, estés o no en las malditas redes sociales!**

# PROSPER ANDO



RICARDO 2026

# Fa por, tanta por

**N**omés em passa a mí? O, visc alarmat per les alarmes?

Si passegem pebarri, és fàcil adonar-se que el paisatge urbà i l'atmosfera quotidiana han canviat radicalment. Allà on abans hi havia plaques de coure d'assegurances tradicionals, ara hi predominen cartells vermells, grocs o blaus de companyies de seguretat privada, clavant-se a les façanes, finestres i balcons.

Poses la tele o la ràdio i les notícies de successos semblen patrocinades per aquestes companyies. I si t'ocupen la casa? I si et roben mentre ets fora? Amb missatges com aquests, qui pot dormir tranquil?

El sector privat de la seguretat es frega les mans en veure com la demanda creix en proporció a la por i la contractació d'alarmes s'ha disparat.

Però l'alerta ja no ve només de l'exterior: ara la portem a la mateixa butxaca. A les converses del veïnat, a les taules dels bars i a la cua del pa, s'ha instal·lat un murmur constant, alimentat per un estat d'excepció permanent: la por a què et "prenguin" el pis si baixes a comprar el pa, el vertigen davant la pròxima DANA o el record encara viu d'aquella recent gran apagada general.

Com a veïns i veïnes d'un barri històricament organitzat, com la Prospe, ens hem de fer una pregunta incòmoda: quina part d'aquesta alarma respon a una amenaça real i quina part és un producte acuradament dissenyat per gestionar-nos a través de la por?

## FA OLOR DE SOCARRIM

No es tracta de negar que existeixin problemes de convivència o la crisi climàtica. El problema rau en la profunda desproporció entre la realitat estadística i el nivell d'angoixa col·lectiva. Si observem les dades oficials dels Mossos d'Esquadra i de la judicatura, les ocupacions de primers domicilis (l'habitatge habitual on viu una persona o família) són absolutament residuals, d'un 2%. Més del 95% de les ocupacions a Catalunya són en immobles buits en mans de grans tenidors, fons d'inversió o d'entitats bancàries. Malgrat això, el discurs hegemònic ha aconseguit que una família treballadora pateixi per la seva única propietat mentre marxa un cap de setmana.

Aquesta mateixa dinàmica s'aplica a la preparació davant la catàstrofe. D'un temps ençà, les administracions públiques repeteixen indicacions oficials recomanant la preparació d'un "kit de supervivència" domèstic. Si bé tenir eines bàsiques a casa és una mesura prudencial, la manera com es divulga transferenceix directament la responsabilitat de la protecció de l'Estat cap a l'individu.

## SALTEN LES ALARMES

Si mirem els números del negoci multimilionari de la seguretat privada, sí, salten les alarmes. Segons les dades recents d'estudis com el d'APROSER, la facturació total del sector de la seguretat privada va superar els **6.440 milions d'euros**, amb un augment anual de més del 7%. El motor d'aquest creixement no són els vigilants als polígons, sinó la venda massiva de sistemes elec-

Anunci d'alerta sobre robatoris.



trònics d'alarma per a llars particulars. A més, es tracta d'un mercat altament concentrat: només les cinc grans empreses del sector controlen més del **58% del negoci total a l'Estat**. Campanyes publicitàries agressives a la televisió i a la ràdio en hores de màxima audiència —sovint disfressades d'informació de successos o reportatges d'investigació— alimenten la paranoia social per vendre un producte que promet una salvació individual i immediata. La por s'ha après a cotitzar: és un dels béns de consum més rendibles del mercat contemporani.

## ESTEM CAGATS

Però el negoci privat no s'entén sense la complicitat o l'aprofitament per part de les esferes governamentals. Tal com assenyalava **Noam Chomsky** en analitzar les estratègies de manipulació mediàtica, la creació o amplificació de problemes per després oferir solucions de control és un clàssic de la gestió política. Ho sap l'esquerra, la dreta i els extrems. Som més controlables quan estem cagats, com va quedar palès durant la pandèmia i milions de persones vam passar uns mesos confinats veient com desfilaven cadàvers als informatius. Chomsky descriu com tenir la gent en un estat d'ansietat constant la fa més dòcil i disposada a acceptar retallades de llibertats o augments de la presència policial a canvi de seguretat.

En aquest context s'emmarca el nou ecosistema d'alertes tecnològiques. Cada vegada és més freqüent que els mòbils facin un soroll estrident involuntari amb els avisos d'emergència del sistema de protecció civil (*ES-Alert*). Encara que la tecnologia d'avís immediat és una eina necessària per a catàstrofes imminents, el seu ús continuat i de vegades poc calibrat genera una sensació de vulnerabilitat permanent: la idea que la catàstrofe pot irrompre a la nostra bústia en qualsevol segon.

En centrar l'atenció pública en aquestes pors, les administracions desvien el debat dels seus propis incompliments.

# El sentiment del setembre

**C**omença un nou curs. Setembre sempre té una sensació ben agredolça. Una part de nosaltres troba a faltar el poble, la desconexió i viure fora de la rutina. És aquella part de nosaltres que canta a ple pulmó "Què no s'acabi l'estiu", dels Figaflawas. Aquella part que, siguem sincers, ha desconectat d'absolutament tot. Això sí, ha desconectat qui s'ho ha pogut permetre. El sistema castiga a aquelles persones que, per problemes de recursos o de conciliació amb el descans, s'han hagut d'ofegar en una Barcelona extremadament calorosa i plena de guiris. Barcelona ha plorat, asfixiada. Nou Barris en pateix encara més les conseqüències. De moment, no estem turístificades, en comparació amb altres barris de la ciutat. També us dic, sinó frenem això, d'aquí vint anys la Prospe serà la nova Gràcia, haurem canviat la Torrada per un cafè d'especialitat i les botigues de tota la vida hauran pres noms



Assemblea de la gestora del Casal de Joves.

ments estructurals. És molt més fàcil enviar una alerta al mòbil, aprovar lleis de protecció policial o demanar un kit domèstic que abordar la crisi estructural de l'habitatge o invertir en manteniment d'infraestructures elèctriques i serveis públics de protecció civil d'abast comunitari.

## QUE VE EL LLOP!

Al cap i a la fi, la por té una conseqüència directa: aïlla. Una població atemorida, tancada a casa amb la seva alarma connectada i la ràdio de piles a la tauleta de nit, és una població fragmentada, menys capaç de teixir xarxes de solidaritat veïnal i més predisposada a acceptar solucions autoritàries.

En un barri com la Prosperitat, construït a base de lluita veïnal i suport mutu, cedir a aquest model de seguretat individualista i privatitzat és renunciar a la nostra millor eina de defensa. Quan falla el subministrament elèctric o quan ve una riuada, la llanterna individual ajuda, però el que salva la vida i manté la comunitat dempeus és saber a quina porta trucar per compartir el menjar o ajudar la veïna gran del 3r 2a que no pot baixar les escales. La veritable seguretat no ve d'una alarma connectada a una centralita ni d'un xiulet d'emergència al mòbil; la veritable seguretat la dona tenir un barri cohesionat, uns serveis públics dignes i la certesa que, quan vingui un mal divendres, el veí de la porta del davant no serà una amenaça, sinó el primer a agafar-te la mà. Potser ha arribat el moment de deixar de tenir por de tanta por.

Alerta, que l'abús d'alarmes pot tenir el mateix efecte que en el conte: tant havia mentit el pastor sobre l'arribada del llop, que el dia que va venir ningú li va fer cas i va perdre el ramat. En aquest món de llops, hem d'estar més deserts que mai, contrastar la informació, verificar si és cert o no que ve el llop i, el més important, si realment hi ha llop.

ben parits d'un listening d'Anglès. El cas és que nosaltres patim per una altra banda. Patim desigualtats socials i, aquestes, s'accentuen a l'estiu. No hi ha prou refugis climàtics, falten piscines amb preus assequibles per a tothom, més activitats culturals. El ritme de la ciutat ha de baixar a l'agost, però no hauria de deixar ningú enrere. I és aquí on les institucions han de donar més resposta a aquestes necessitats.

Malgrat dormir la ciutat a l'agost, l'última setmana ja es comença a cuinar aquesta sensació agredolça. Comencen els retrobaments amb els amics que ja han tornat, partides de petanca improvisades, taules amb mescleres de gent... Fer barri és conèixer les teves veïnes, cuidar-les, mesclar-t'hi... En definitiva, omplir el cor amb tot tipus de persones que aporten coses. Aquesta última setmana d'agost té una sensació especial, on un cop tornes començar a engegar aquell anhel a la vida de barri tan activa que havies deixat enrere amb el "prospestiu" del casal de joves o el "prospebeach" del juliol.

En part, ganes de reunions poques. Vas veient com se't va omplint el setembre de retrobaments i militància i penses: "Jo podré portar aquest ritme?". D'altra banda, de ganes d'engegar coses, moltes. I és aquest debat entre ambdues sensacions la que al final ens porta a un objectiu ben clar: volem fer coses per al barri. I les reunions al final es fan més amenes amb els *què tal l'estiu?* *Què...!!*, *què t'has liat amb qui...???* *Doncs hem de fer aquest pla tan xulo que vam deixar pendent!...* I, sí, ... És aquí on comença a pujar aquella sensació, més dolça que agra, d'estar en el lloc correcte. De tenir ganes, fins i tot, de reunir-te.

El curs s'engega. S'engega amb moltes ganes de rebre gent nova que baixi al casal a proposar coses. De ganes de nous riures i noves experiències. **El casal és la porta dolça a la militància activa.** És aquella primera poteta que fa que puguis conèixer gent de tot tipus, però amb una idea clara: estimar-se el barri i les veïnes.

Escalfem motors, grans aventures ens esperen!

# L'alcohol entra en escena

**M**olt poques vegades pensem en la salut des dels carrers, les places i les festes populars. Normalment associem la salut a no estar malalt, les visites mèdiques o els hàbits individuals d'autocura, com menjar i fer exercici. Però ja fa temps que sabem que el suport social i sentir-se part d'una comunitat són determinants fonamentals per la nostra salut física i mental. Celebrar el barri, formar part de les comissions de festa major, tenir algú a qui acudir quan la vida se'ns complica, sentir que estem arrelades a un territori o simplement conèixer i reconèixer les veïnes quan anem pel carrer redueix l'estrès, disminueix la solitud no desitjada i ens pot fer sentir més segures.

Moltes vegades, però, al centre d'aquesta socialització està l'alcohol. L'alcohol forma part de la nostra cultura mediterrània i de la nostra manera de celebrar des de temps immemorials. Brindem pels triomfs, però també per les derrotes. Per la vida i per la mort. Per les alegries i les penes. Negar el valor de seure a una taula al voltant de menjar i beure, del brindis com a ritual de connexió o la dimensió de plaer del alcohol seria ignorar la realitat.

Ara bé, precisament perquè ens importa la salut i el benestar de la nostra comunitat, no podem ignorar l'altra cara de la moneda. Des del punt de vista mèdic, l'evidència és clara: l'únic consum segur d'alcohol és el consum zero, malgrat les empreses fabricants d'alcohol volen fer creure el contrari. Qualsevol quantitat, per petita que sigui, té un impacte en l'organisme.

Aquí és on topem amb la gran contradicció que moltes persones vivim, incloses les participants de Promosalut: conèixer aquesta realitat no fa que, màgicament, deixem de beure. I és que, a la societat actual, abstenir-se no és senzill.

No consumir alcohol no és una decisió senzilla en un entorn dissenyat per al consum. Més enllà de la voluntat individual, cal parlar dels determinants comercials de la salut: la publicitat intel·ligentment focalitzada, la gran disponibilitat de productes i els interessos econòmics fan que l'alcohol sigui omnipresent, reduint l'accés a alternatives atractives i saludables. Assenyalar aquesta realitat no busca jutjar ni culpabilitzar ningú, sinó posar el focus en les pressions estructurals que ens condicionen.

De fet, l'alcohol és l'única substància psicoactiva, l'abstinència de la qual exigeix una explicació pública: qui decideix no beure en una celebració s'enfronta, sovint, a una disculpa, a un interrogatori incòmode o a la insistència del grup. Existeix una pressió ambiental i comercial, tan subtil com poderosa, que converteix el consum en l'únic passaport vàlid per a la diversió i la pertinença. Exigir responsabilitat individual, sense qüestionar aquests factors comercials i culturals, és una trampa; és molt difícil triar el "consum zero", quan tota la inèrcia de l'entorn empeny en la direcció contrària.

Aquesta contradicció ens habita, la sentim i vivim dins nostre. Volem el benestar dels nostres barris, però ho celebrem sota una estructura que invisibilitza els riscos i normalitza el consum i fins i tot l'excés. És possible dis-



El 19 de novembre, Promosalut organitza un teatre-fòrum sobre el consum d'alcohol.

sociar l'oci del consum sistemàtic? A qui estem exclouint? Perquè hem de tenir en compte que, quan la festa gira al voltant del consum, es poden generar noves formes d'exclusió —per a qui no beu per temes culturals o de salut— i es corre el risc de diluir el veritable motor de la trobada: generar vincle i construir comunitat. No hi ha respostes senzilles, però el primer pas és obrir l'espai per a la pregunta col·lectiva.

Sens dubte, les festes populars del barri - com Sant Xibeco, la Festa Major, ProspeBeach, les calçotades, entre d'altres - són un motor insubstituïble per a la nostra comunitat: espais de trobada, de rauxa i de creació d'aquesta identitat veïnal que ens protegeix i ens fa sentir part d'un projecte comú. Precisament perquè les valorem i en reconeixem la capacitat generadora de comunitat, volem cuidar-la i obrir un espai de reflexió tranquil sobre com les vivim. No es tracta de renunciar a les celebracions, ni de portar un sermó moralista o una llista de prohibicions sobre el que es pot i el que no es pot fer, sinó de posar sobre la taula les nostres contradiccions col·lectives i possibles respostes que puguin minimitzar riscos i fer-la més inclusiva per a tothom.

Aquesta reflexió conjunta la volem fer des de l'art i la paraula viva. Així, us volem convidar a trobar-nos en un teatre fòrum sobre l'alcohol. El teatre fòrum és una eina d'acció social basada en una idea molt senzilla: el valor de trobar-nos com a comunitat per reflexionar plegades sobre la nostra realitat. A través d'una peça breu, es dramatitza una situació quotidiana on es mostren les pressions socials i les contradiccions entorn del consum. A continuació, sota la dinamització d'una figura facilitadora, s'obre l'escenari al públic que deixa de ser un espectador passiu per esdevenir protagonista, tot podent aturar la funció, intervenir directament en l'acció i assajar en temps real alternatives o estratègies de transformació col·lectiva.

Us esperem el 19 de Novembre a les 19 hores al Bar del Casal de Barri de Prosperitat per passar un bona estona, debatre i, sobretot, cuidar-nos en comunitat.

# Breu història de la comissió literària "Paraules indòmites"

L'any 2012, uns arreplegats lletraferits, veïns i veïnes de Roquetes, Verdum i Ciutat Meridiana, varem decidir muntar una Comissió Literària al Casal de Prosperitat. En un principi érem quatre gats: Pepa, Mario i Montse i en Pedro del Casal.

Col·laboràvem amb la Llibreria "En su tinta", que malauradament ja no hi és. I amb una altra llibreria, que es deia "Jojos". El llibreter, que es diu Òscar, va participar durant un temps a la Comissió, però també va tancar. Això demostra el nivell cultural dels barris perifèrics. El sistema capitalista es frega les mans, veient la degradació cultural de la classe treballadora. De fet, la comissió va començar a prendre forma amb la primera convocatòria del Concurs de microrrelats i poesia curta. Això va ser l'inici, on ens vàrem fer coneguts. La intenció era fomentar el gust per la lectura i l'escriptura.

El Concurs es fa cada any per Sant Jordi (23 d'abril). En un principi, els premis eren llibres, però més endavant es va decidir que fossin diners. També es fan recitals de poesia i presentacions de llibres.

El fet de tenir el Concurs Literari, ha donat nous membres a la Comissió; uns, que s'han quedat, i, d'altres que han marxat. L'Ernest, l'Àlex, en David, La Carla, l'Eva, l'Ezequiel... En un principi, va costar força aconseguir que s'hi apuntés més gent. La poesia i la literatura no tenen gaires adeptes. Ens amoïnava força, veure el territori inhòspit i erm en què ens movíem.

A partir del Concurs de microrrelats i poesia curta, vàrem veure que la gent s'animava a participar, després d'anys de picar pedra. Varen apuntar-se nous membres, tant gent jove, com de més edat. S'han dut a terme, cada any, presentacions de llibres d'autors del barri i de fora del barri. Recitals de poesia i de poesia i música. S'ha participat en La Cultura va de Festa. També, un cop l'any, es fa un *Poetry Slam*, amb força participació de joves. També es va crear, gràcies a la reunió que vàrem tenir amb els membres de la comissió, la Coordinadora de Comissions Literàries de Nou Barris, amb el nom "Nou Barris



Algunes membres de la comissió l'any 2015.

Literari", on es fan activitats conjuntes. També participem en la Festa Major de Prosperitat, amb un recital de Poesia a la plaça Prosperitat, amb molt èxit de públic.

Vàrem tenir un llarg parèntesi, amb la Pandèmia de la Covid. Després de dos anys, vàrem retornar a l'activitat. Hi ha hagut col·laboracions amb el Centre Ton i Guida i la Biblioteca de Roquetes. Fa tres anys, vam publicar un llibre amb textos i poemes dels membres de la Comissió. Ara en preparem un altre. També escrivim a l'espai literari de la Revista A les barriades!.

Com a reflexió final, vull dir que seguim lluitant, creant espais d'amor a LA PARAULA i a la LLIBERTAT.

Montse Huguet Valle

## EL FET DE TENIR EL CONCURS LITERARI, HA DONAT NOUS MEMBRES A LA COMISSIÓ

Algunes de les participants al concurs literari de Sant Jordi, organitzat per la comissió literària l'any 2018.



# Barcelona, una ciutat per mirar

**B**arcelona és una ciutat que mai no es deixa fotografiar d'una sola manera. Té llocs que tothom reconeix, però també milers de racons que passen desapercebuts. Té el mar i la muntanya, carrers estrets i grans avingudes, edificis històrics i barris que canvien constantment. Però, sobretot, té persones. Persones que caminen, treballen, esperen, conversen, celebren, descansen i fan seva la ciutat cada dia.

Des de 9 barris imatge volem mirar Barcelona des de la fotografia. No busquem només la ciutat que apareix a les postals. Volem apropar-nos a la Barcelona quotidiana, aquella que trobem quan deixem de buscar monuments i comencem a observar.

## UNA CIUTAT DE MOLTES BARCELONES

Barcelona no és una sola ciutat. Cada barri té el seu propi ritme, els seus sons, les seves places i les seves formes de relacionar-se. La ciutat canvia quan passem d'un barri a un altre i també canvia depenent de l'hora del dia. Al matí, els carrers pertanyen a aquells que van a treballar, als qui obren els seus comerços i als qui comencen el dia. Al migdia apareixen les terrasses, els mercats i el moviment dels carrers comercials. A la tarda, les places s'omplen de gent. I, quan arriba la nit, Barcelona es torna a transformar. Per a un fotògraf, aquesta transformació és una invitació permanent. Un mateix carrer pot semblar completament diferent depenent de la llum, del temps i de les persones que el travessen.

## LA BARCELONA QUOTIDIANA

Hi ha una Barcelona que apareix a les guies i una altra que només es descobreix caminant. És la Barcelona dels portals, de les persianes mig obertes, de les botigues petites, dels mercats, dels bancs de les places i de les converses que s'escapen d'una terrassa. És també la ciutat dels qui porten tota una vida al mateix barri i dels qui acaben d'arribar. Fotografiar aquests moments significa conservar una part de la memòria de la ciutat. Una persona esperant l'autobús pot semblar una escena sense importància. Una botiga tancant al final del dia pot ser simplement un gest quotidià. Un grup de veïns conversant en una plaça pot durar només uns minuts. Però demà aquestes escenes seran diferents. I la fotografia permet aturar-les.

## LA CIUTAT QUE CANVIA

Barcelona està en transformació constant. Alguns edificis desapareixen, d'altres es recuperen. Els comerços canvien de mans. Els barris reben nous habitants. Els carrers es fan per a vianants, apareixen nous espais i altres llocs perden, poc a poc, allò que els feia reconeixi-



La ciutat buida durant la pandèmia. Pili E.G - 9 Barris imatge.

bles. Fotografiar la ciutat també és documentar aquests canvis. La càmera es converteix, així, en una mena de memòria. No només conserva grans esdeveniments, sinó també petits detalls que, amb el pas del temps, poden desaparèixer. Una façana, un rètol, un establiment, una plaça o una manera de vestir formen part de la identitat d'una època. Potser, anys després, una fotografia aparentment senzilla, ens permetrà recordar com era Barcelona en un moment determinat.

## BARCELONA I LA SEVA GENT

Una ciutat no és únicament els seus edificis. Són les persones que hi viuen i les que recorren els seus carrers. Per això, quan fotografiem Barcelona, també busquem els rostres, els gestos i les històries que trobem durant els nostres recorreguts. El venedor que obre la seva botiga cada matí. La persona que passeja el gos. Els nens jugant en una plaça. La gent gran conversant en un banc. Algú llegint vora el mar. Una parella caminant sense pressa. Són escenes que passen cada dia i que, precisament perquè són tan habituals, moltes vegades deixem de mirar. La fotografia ens obliga a aturar-nos.

## UNA MIRADA DES DELS BARRIS

Des de 9 barris imatge, la nostra relació amb Barcelona neix especialment des dels barris. Mirar la ciutat des dels barris significa allunyar-se de la imatge més coneguda i apropar-nos a una ciutat més humana. Hi ha moltes Barcelones que mereixen ser fotografiades. La dels carrers tranquils i la dels carrers plens. La dels edificis antics i la de les noves construccions. La dels mercats i la dels parcs. La dels qui sempre han viscut aquí i la dels qui estan començant una nova vida. Cada fotografia pot aportar una petita peça a aquest gran retrat col·lectiu.

## FOTOGRAFIAR PER RECORDAR

Potser fotografiar Barcelona consisteix, en el fons, a intentar conservar allò que sabem que algun dia canviarà. Una llum determinada. Un carrer. Una persona. Un comerç. Una manera de viure el barri. Un moment qualsevol. No sabem quines fotografies acabaran tenint valor d'aquí a uns anys. Però sabem que cada imatge guarda una part del present. Per això continuem caminant amb les nostres càmeres. Perquè Barcelona és davant nostre cada dia, però mai no és exactament la mateixa. I perquè mirar una ciutat amb atenció també és una manera de conèixer-la. Barcelona no necessita ser espectacular per ser fotografiada. Només necessita ser mirada.

# ¿Estamos tan bien?

La entrada de centenares de personas en Ceuta el pasado mes de agosto ha vuelto a poner de manifiesto la enorme diferencia en el nivel de vida que existe entre ambas orillas del Estrecho, con apenas catorce kilómetros de distancia. Para muchos jóvenes de África, la falta de oportunidades y de un futuro digno es motivo suficiente para arriesgar incluso la vida.

Pero esta realidad también invita a hacernos otra pregunta: ¿estamos realmente tan bien como creemos? ¿Es tan prometedor nuestro futuro? Vivimos rodeados de mensajes que hablan de crecimiento económico y recuperación. Sin embargo, la percepción de muchos trabajadores y pequeños empresarios es muy distinta. Yo mismo lo vivo cada día.

Mi padre abrió una imprenta, en 1980, con dos máquinas tipográficas. Con trabajo, esfuerzo y ahorro —gracias también a mi madre, que era peluquera; ambos aportaban ingresos al hogar en una época en la que ya era habitual que los dos miembros de la familia trabajaran— levantaron un negocio que les permitió comprar una vivienda, el local, un coche y, años después, una segunda residencia. No fue cuestión de suerte, sino de una época en la que el trabajo todavía permitía prosperar. Hoy continúo con el mismo negocio. Trabajo tantas horas como ellos, pero apenas puedo plantearme ahorrar o invertir. El esfuerzo sigue siendo el mismo; las oportunidades no tanto.

He visto cómo mi barrio pasó de estar lleno de comercios, talleres y vida en la calle a perder poco a poco ese tejido económico y social. No es cierto que cualquier tiempo pasado fuera mejor; hubo avances muy importantes de los que debemos sentirnos orgullosos. Pero también es evidente que entonces existía una clase media trabajadora fuerte, capaz de generar riqueza y sostener el Estado del bienestar que hoy disfrutamos: una sanidad pública de calidad, derechos laborales y sociales, educación y unos servicios públicos sólidos.

Relacionado con esto, tuve la ocasión de conversar sobre ello con dos socialistas en activo: Salvador Illa (presidente de la Generalitat) y José Manuel Albares (ministro de exteriores) en una visita que hicieron al barrio (eran elecciones europeas) y les dije: *¿por qué no lucháis por esa clase media de la que tanto os vanagloriáis y tanto le debéis del pasado?* Poco podemos esperar de ellos.

La economía ha evolucionado hacia un modelo cada vez más basado en los servicios, mientras la industria y el pequeño comercio pierden peso. Los márgenes empresariales se han reducido hasta el punto de que muchos autónomos y pequeños empresarios apenas sobreviven. Ya no se ahorra, apenas se invierte y resulta cada vez más difícil planificar el futuro.

El deterioro se percibe a simple vista: desapare-

cen los negocios de proximidad, disminuye la actividad industrial, aumentan las importaciones de productos baratos —sin importar, muchas veces, si detrás hay explotación laboral, contaminación o baja calidad—, cierran mercados municipales, crece el consumo de comida rápida, plataformas de reparo, grandes superficies y gigantes del comercio electrónico. Al mismo tiempo, muchas familias recurren a la sanidad y la educación privadas ante la sensación de deterioro de los servicios públicos.

## VIVIMOS EN UNA ECONOMÍA CADA VEZ MÁS GLOBALIZADA E HIPERCAPITALISTA

Vivimos inmersos en una economía cada vez más globalizada e hipercapitalista, similar a la que existe en buena parte de América y del resto del

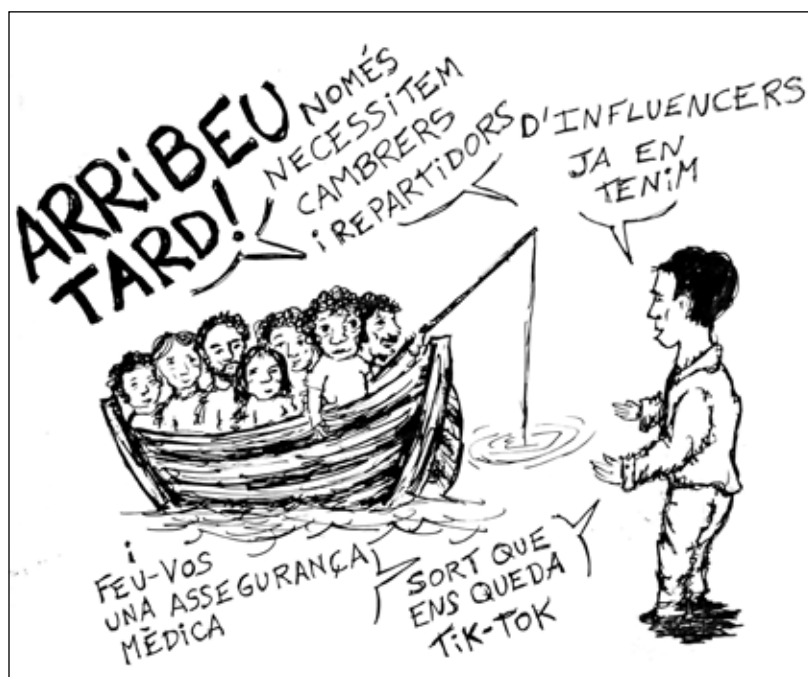
mundo. Mientras tanto, la sociedad parece cada vez más conformista, más entretenida y, en ocasiones, más manipulable. Entre las redes sociales, las plataformas de entretenimiento y el fútbol, vamos perdiendo capacidad crítica, tiempo para reflexionar y voluntad para exigir cambios.

Vivimos al día. Y una sociedad que vive únicamente pendiente del presente difícilmente podrá construir un futuro sólido. Quizá haya llegado el momento de despertar. Como en "Matrix", la cuestión no es si queremos seguir soñando, sino si estamos dispuestos a ver la realidad tal y como es.

REFLEXIONEMOS Y ACTUEMOS EN CONSECUENCIA, SI QUEREMOS CAMBIAR ALGO.

Juan Tornero, propietario de una pequeña imprenta del barrio de hace 46 años y presidente de l'Eix comercial Nou Barris

Arnau



# OCTUBRE

**Divendres 2 a les 20h**

Mostra de teatre amateur:

Escenes d'una execució

**Dissabte 3 d'11h a 20h**

Fes-te de Lletres!

La festa de la literatura

de Nou Barris

**Del 5 al 30**

Exposició: Gràfica del istmo

**Divendres 9 a les 17h**

Espai d'Autoreparació de Bicis

**Divendres 9 a les 17h**

Prospearate: Estels per la pau

**Divendres 9 a les 19h**

Presentació del llibre

"Guia del maquis llibertari  
a Catalunya 1939-1963"

**Dissabte 10 a les 13h**

Vermut i música de resistència:

Tambors per honorar la lluita

dels pobles originaris

**Dijous 15 a les 17:30h**

Promosalut: Taller de lectura

infantil, per a famílies amb

infants de 0 a 12 anys

**Divendres 16 a les 23h**

Improshow amb Improacatomba

**Divendres 23 a les 17:30h**

Espectacle familiar:

Espurnes de foc violeta

**Dissabte 24 a les 20h**

Nit friki: torneig de Mario Kart

amb Press Start Project i concert

amb Etatsila

**Dissabte 31 d'11h a 23h**

Castanyada i Passatge del Terror

# NOVEMBRE

**Divendres 6**

Concert

**Dissabte 7**

Homenatge al veí Manel

**Del 12 al 14**

Sant Xibeco i Santa Quinta

**Dijous 19 a les 19h**

Promosalut: Teatre-fòrum

sobre el consum d'alcohol

**Divendres 20 a les 17h**

Espai d'Autoreparació de Bicis

**Divendres 20 a les 17h**

Prospearate:

Dia dels Drets de la Infància

**Divendres 20 a les 19h**

Presentació dels llibres de Pepa

Cantarero i Santi Calleja

**Dissabte 28**

Teatre

# DESEMBRE

**Divendres 4**

Concert

**Dijous 10 a les 19h**

Promosalut: Taller de pòdcast

sobre l'alzheimer

**Divendres 11 a les 17h**

Espai d'Autoreparació de Bicis

**Divendres 11 a les 17h**

Prospearate: Construïm un

Pessebre comunitari

**Divendres 11 a les 19h**

Presentació del llibre de Jade Sal

**Dissabte 12**

Teatre

**Dijous 17**

Espectacle familiar

**Divendres 18 a les 20h**

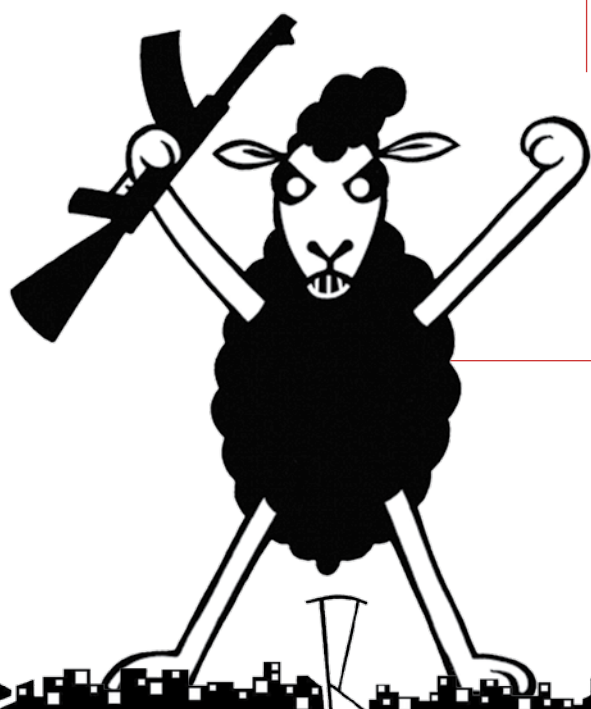
Entrega de premis del

36è concurs de fotografia

Josep Antón Cordoncillo

**Dijous 31**

Nit de Cap d'Any



**No deixis que et pelin!**

Escriu-nos a [dinamitzacio@casalprospe.org](mailto:dinamitzacio@casalprospe.org)